

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ

2009.

Sadržaj:

1. PROJEKTI -----	5
1.1. Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske 2006.-2009. -----	5
1.2. CIVITAS ELAN: Bolji i čistiji promet u gradovima! -----	7
1.3. Istraživanje: Sudjelovanje udrugu u postupcima izrade i donošenja zakona i drugih akata u Republici Hrvatskoj u 2009. -----	9
2. MREŽA ZA LOKALNI RAZVOJ - MLR -----	11
3. KOORDINACIJA HRVATSKE MREŽE ZA RURALNI RAZVOJ - HMRR -----	13
4. TRENINZI I TEHNIČKA POMOĆ -----	15
4.1. Trening program za održivi razvoj ruralnih zajednica – znanjem do razvoja -----	15
4.2. Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice, 20. – 22. siječnja 2009., Daruvar -----	16
4.3. Edukacija za dionike koji rade s djecom i mladima u Velikoj Gorici -----	16
4.4. Projektno razmišljanje i priprema projekata, 23. siječnja 2009., Rijeka -----	16
4.5. Organiziranje zajednice, 13. – 14. veljače 2009. Crni lug -----	16
4.6. Strategijsko planiranje lokalnog razvoja, 12. – 13. ožujka 2009., Drniš -----	16
4.7. Obuka za pokretače lokalnog razvoja, 17. – 20. ožujka 2009., Dubrovnik -----	17
4.8. Zajedno za bolji Zagreb (u suradnji s Centrom za kulturu Trešnjevka) -----	17
4.9. Organiziranje zajednice, 21. – 22. svibnja, Skradin -----	18
4.10. Pisanje projekata -HUP -----	18
4.11. Osnovni trening o FP 7, 7. – 9. srpnja, Zagreb -----	18
4.12. Evaluacija projekta udruge 'ZvoniMir' iz Knina -----	18
4.13. Evaluacija projekta udruge MI iz Splita -----	19
5. ORGANIZIRANJE SKUPOVA -----	21
5.1. Regionalni skup "Nove perspektive razvoja ruralnih prostora", Brdovec, 2. travnja 2009. -----	21
5.2. PREPARE 2009.: Međunarodni susret pred-pristupnog partnerstva za ruralnu Europu -----	22
5.3. Nacionalni skup u Skradu – obilježavanje završetka projekta 'Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske' i susret svih do tada osnovanih LAG-ova -----	23
6. PUBLIKACIJE -----	25
6.1. Sudjelovanje udrugu u postupcima donošenja zakona i drugih akata u 2009. - studija -----	25
6.2. II. izdanje Mediteranske kamene kuće – predstavljanje knjige -	25
6.3. Priručnik LEADER -----	26
7. ČLANSTVO U ODBORIMA, SAVJETIMA I DRUGIM TIJELIMA	27
7.1. Zajednički savjetodavni odbor EU – Hrvatska -----	27

7.2. Savjet za razvoj civilnoga društva -----	28
7.3. Savjet za održivi razvoj i zaštitu okoliša -----	29
7.4. Članstvo u sektorskim nadzornim odborima programa SAPARD, IPARD i IPA IV. komponenta - Razvoj ljudskih potencijala -----	30
7.5. Stručno povjerenstvo za INDEKS DOP-a -----	30
8. SURADNJA/PARTNERSTVO S DRUGIM UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA -----	31
9. OSTALE AKTIVNOSTI-----	33
9.1. Sudjelovanje ODRAZ-ovih zaposlenika na skupovima-----	33
9.2. Treninzi / stručno usavršavanje -----	34
10. ODRAZ U TISKU -----	35
11. ODRAZ -OV TIM -----	39
12. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ -----	41
13. SUDIONICI ODRAZ-OVIH PROGRAMA I PROJEKATA, KORISNICI I SURADNICI -----	45

ODRAZ - Održivi razvoj zajednice je neprofitna organizacija osnovana u ljetu 2000. Misija ODRAZ-a je poticanje i jačanje inicijativa i suradnje u cilju održivog razvoja na lokalnoj razini.

ODRAZ kontinuiranim informiranjem jača sposobnost članova svoje Mreže za lokalni razvoj s područja cijele Hrvatske, priprema istraživanja i publikacije, provodi treninge i daje stručnu podršku organizacijama civilnog društva, predstavnicima uprave te drugim dionicima. Članovi ODRAZ-a sudjeluju u radu odbora i savjeta koji promiču održivi razvoj te stvaranje povoljnijeg okruženja za djelovanje organizacija civilnog društva.

1 Projekti

1.1. Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske 2006.-2009.

Donator: MATRA, Nizozemska

OVAJ MEĐUNARODNI PARTNERSKI PROJEKT, koji je započeo u Hrvatskoj u 2007. završio je krajem 2009. Nositelj je bio **Milieukontakt International iz Nizozemske**, nacionalni koordinator je bio **ODRAZ**, a koordinator u pilot-području Gorskog kotara je bio **Poduzetnički inkubator PINS** iz Skrada. Tijekom 2009. kao partneri su uključeni **HMRR** te **LAG Gorski kotar** koji je osnovan kroz projekt kao prvi LAG u Hrvatskoj. U projektu su sudjelovali i **SMART**, **CCI** te **Pelikan consult** iz Zadra.

Evaluacijom, koja je provedena sredinom prosinca 2009. je utvrđeno da su ostvareni svi planirani ciljevi te posti gnuti sljedeći rezultati: osnovana je lokalna akcijska grupa (LAG) Gorski kotar, LAG je pripremio strategiju održivog razvoja područja Gorskog kotara, uspostavljena je platforma za uključivanje u buduće slične projekte, postignut je povećani interes ostalih regija i općenito zainteresirane javnosti Hrvatske za metodu osnivanja i rada lokalnih akcijskih grupa. Pojačan je protok informacija o temama relevantnim za ruralni razvoj - ruralnoj strategiji Europske unije, LEADER pristupu, EU fondovima, novostima u Hrvatskoj i dr.

Na nacionalnoj razini, za koju je bio zadužen ODRAZ, u 2009. je napravljeno sljedeće:

- organiziran je **godišnji sastanak** europskog partnerstva za ruralni razvoj PREPARE i **međunarodna konferencija**, u suradnji s Hrvatskom i Slovenskom mrežom za ruralni razvoj; organizirane su i tri putujuće radionice kako bi se 100-tinjak sudionika upoznalo sa hrvatskim i slovenskim ruralnim prostorima
- održana su **dva regionalna skupa** o ruralnom razvoju, u Brdovcu i Skradu;
- održane su **dvije radionice** o EU pristupu i iskustvima ruralnog razvoja europskih zemalja, u Lužnici i Fužinama;
- organizirana je **studijska posjeta** grupe od 20-ak ruralnih dionika Češkoj;
- organizirana je **studijska posjeta** grupe od 10-ak ruralnih dionika u Njemačku;
- predstavnici ODRAZ-a su posjetili **potencijalne partnere** u Italiji, zajedno s drugim partnerima na projektu;
- održana je **prezentacija** na Agronomskom fakultetu za njihove partnere iz Italije i Albanije;

- ODRAZ je kao koordinator HMRR pripremio **četiri broja e-biltena** na hrvatskom i engleskom jeziku, koji su dostavljeni na preko 400 e-mail adresa;
- pripremljen je **tekst priručnika** o provođenju pristupa LEADER u Hrvatskoj, koji će biti tiskan u 2010.
- Kroz projekt je postignuta **visoka razina suradnje** civilnog društva i predstavnika vlasti na pitanjima ruralnog razvoja, prvenstveno s Ministarstvom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja na nacionalnoj razini te s nizom JLS. Također se kontinuirano ostvarivala suradnja među organizacijama civilnog društva, prvenstveno HMRR i njegovih članica te osnovanih LAG-ova i inicijativa na tragu LEADER-a.

PRIMJERI JAČANJA KAPACITETA RURALNIH DIONIKA KROZ PROJEKT ODRŽIVA BUDUĆNOST RURALNIH KRAJEVA HRVATSKE

*Studijsko putovanje "Organiziranje i financiranje regionalnog upravljanja: aktivna iskustva i trendovi",
16. 21. veljače 2009., Szchortau, Njemačka*

Organizacija InWEnt iz Njemačke organizirala je za 18 predstavnika Albanije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Hrvatske (4 predstavnika HMRR) ovo studijsko putovanje, sa svrhom predstavljanja modela organizacijskih struktura i financiranja ruralnog razvoja u različitim zemljama. Polaznici su se upoznali s primjerima dobre prakse regionalnog up-

ravljanja (područni ured u Delitzsch i LEADER; regija Sächsisches Zweistromland; Park prirode Dübener Heide te različiti projekti, npr. projekt stvaranja rekreacijskog odmarališta na jezeru, rekonstrukcija štale u prostor za okupljanje, seminare i sl., bunker koji je pretvoren u muzej i mjesto za okupljanje). Razmotrene su ideje za nove projekte i moguću međunarodnu suradnju.

*TEPA (Training for European Partnership Animators),
7.-10. lipnja 2009., Fužine*

Trening lokalnih animatora prema prilagođenom obrascu treninga TEPA osmislili su i proveli **Jela Tvrdonova iz Slovačke, Goran Šoster iz Slovenije te Ula Budzich Szukala iz Poljske**. Glavne teme su bile: Strateško planiranje korak po korak, Upravljanje ruralnim resursima te kao treća tema - Od lokalnog sudjelovanja do međusektorskog partnerstva. **Svrha treninga** je bila osposobiti polaznike za ulogu animatora lokalnog razvoja uključujući i sposobnost prijenosa stečenog znanja i vještina u svojim regijama.

U sklopu programa organizirano je i studijsko putovanje u Sloveniju.

Na treningu su sudjelovali članovi LAG-a Gorski kotar, inicijative za LAG Prizag i drugi zainteresirani stručnjaci i članovi HMRR. Iz ODRAZ-a su sudjelovali Višnja Jelić Mück, Lidija Pavić-Rogošić i Tihana Damjanović.

*Radionica za aktere ruralnog razvoja,
29. siječnja 2009. Portogruaro, Italija*

Informest, Italija je organizirao ovaj jednodnevni susret u svrhu predstavljanja LEADER metodologije i LAG-ova u regijama Veneto i Friuli Venezia Giulia te razmatranja moguće suradnje Italije sa Slovenijom i Hrvatskom.

Višnja Jelić Mück je prezentirala trenutnu situaciju u ruralnom razvoju u Hrvatskoj te predstavila Hrvatsku mrežu za ruralni razvoj. Sudjelovali su i predstavnici PINS-a, LAG-a Gorski kotar te koordinatorica HMRR.

1.2.CIVITAS ELAN: Bolji i čistiji promet u gradovima!

FINANCIRANJE:

FP7 (Sedmi okvirni program za istraživanje i razvoj EU)

Institucionalna potpora NZRCD

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Vlastita sredstva ODRAZ-a

PROJEKT IMA ZA CILJ POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA građana uspostavom kvalitetnijih rješenja u gradskom prometu te promicanjem i poticanjem održivih, čistih i energetski učinkovitih načina odvijanja prometa. Provodi se u pet dinamičnih, srednje velikih nacionalnih i regionalnih europskih centara: Ljubljana (Slovenija), Zagreb (Hrvatska), Gent (Belgija), Porto (Portugal) i Brno (Češka).

ODRAZ je jedan od partnera u Zagrebu. Koordinator je Grad Zagreb – Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, a ostali partneri su: Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica ZET i Podružnica Čistoća, Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Udruga BICIKL i HŽ Infrastruktura d.o.o.

Projekt traje četiri godine, od 15. rujna 2008. do 15. rujna 2012. Obuhvaća osam područja djelovanja: Alternativna goriva i energetski učinkovita vozila; Zajedničke putničke usluge i integriranje različitih vrsta prijevoza; Upravljanje mobilnošću prema specifičnim potrebama; Djelovanje na ponašanje u prometu; Zaštita, sigurnost i zdravlje; Inovativne prometne usluge.

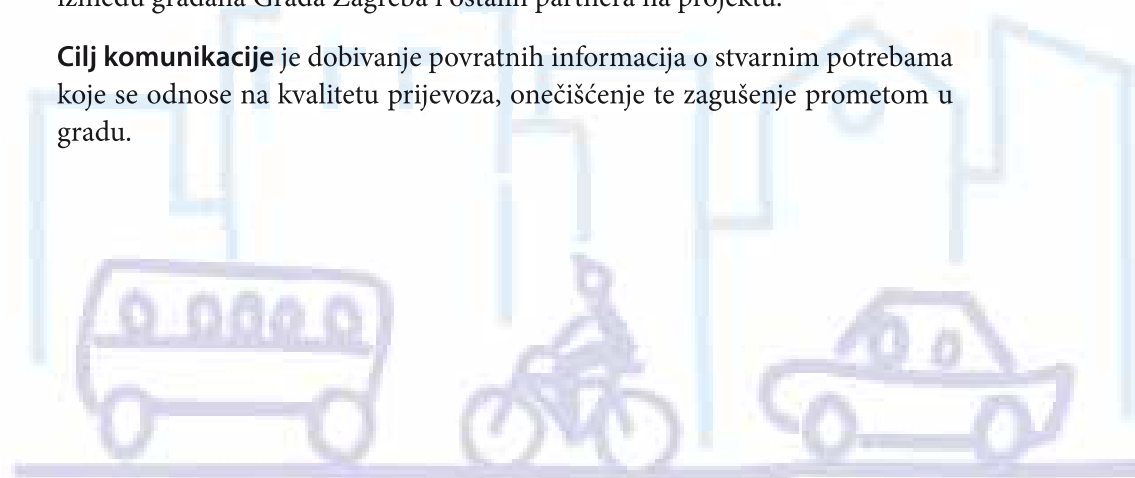
Građani prvi!

U projektu je posebno naglašeno **sudjelovanje građana** u širokom rasponu od informiranja i podizanja razine svijesti, do senzibiliziranja javnosti na prometne probleme i aktivnog sudjelovanja pri donošenju odluka.

Uloga ODRAZ-a u projektu je informiranje građana te uspostavljanje dijaloga između građana Grada Zagreba i ostalih partnera na projektu.

Cilj komunikacije je dobivanje povratnih informacija o stvarnim potrebama koje se odnose na kvalitetu prijevoza, onečišćenje te zagušenje prometom u gradu.

Važniji zadaci obavljani u 2009., koje je ODRAZ obavio zajedno s drugim partnerima:

- otvaranje **CIVITAS ELAN Info-punkta** kao mjesta susreta, informiranja i razmjene mišljenja građana i partnera na projektu. Info-punkt, tramvajska kola ispred zgrade Tehničkog muzeja u Zagrebu, otvoren je tijekom Europskog tjedna mobilnosti u rujnu 2009. Otvoren je svaki dan osim nedjelje i u njemu građani mogu dobiti informacije, ostaviti svoje primjedbe i sl.

- **Posjećenost Info-punkta** je kontinuirana i kreće se od 20-30 ljudi tijekom radnog dana pa do 80-90 subotom. Od rujna do kraja prosinca 2009. tramvaj je ukupno posjetilo 3.275 osoba. Otvaranje Info-punkta, u kojem se odvijaju i prezentacije, razgovori s građanima te održavaju izložbe, pokazao se kao vrlo vrijedan rezultat obzirom da građanima nedostaju informacije i 'živa riječ'.

- **organiziranje ciklusa „Srijedom u tramvaju“** u vidu prezentacija tema važnih za promet u gradu Zagrebu i razgovora sa sudionicima; u 2009. su organizirana tri događanja:

- **„Za bolju mobilnost u gradu** - Koridor Savske ceste u projektu CIVITAS ELAN Zagreb, 11.11.2009.
- **Ciklus „Bicikl u Zagrebu“** – Program uvođenja javnog biciklističkog servisa u gradu Zagrebu, 9.12.2009.
- **Ciklus „Bicikl u Zagrebu“** - Sustav javnih bicikala u Zagrebu, 16.12.2009.

- izrada **letka projekta** i nekoliko letaka vezanih za pojedine mjere
- tiskanje **brošure projekta**
- izrada **web stranice** projekta <http://civitas-elan.zagreb.hr/>

- osmišljavanje i organiziranje događanja tijekom **Europskog tjedna mobilnosti i CIVITAS dana** u rujnu 2009., kada su svakog dana tijekom ETM organizirana događanja – radionice, prezentacije, kvizovi, posjet prometlima u Tehničkom muzeju za djecu i sl.

- **radionice za građane** o sudjelovanju javnosti u promišljanju prometa, u suradnji s Centrom za kulturu Trešnjevka
- organiziranje **prezentacije projekta i okrugli stol** na temu prometa, u suradnji s Europskim domom
- izrada i provođenje **ankete** o percepciji javnog gradskog prijevoza.

Do sada je na događanjima prisustvovalo 300-tinjak zainteresiranih građana. Jedan od zadataka ODRAZ-a je i **komunikacija s medijima** (više: ODRAZ u tisku), što ODRAZ čini na redovitoj bazi i time pridonosi vidljivosti projekta i projektnih aktivnosti.

1.3. Istraživanje: Sudjelovanje udrugu u postupcima izrade i donošenja zakona i drugih akata u Republici Hrvatskoj u 2009.

Donator: Istraživanja - NZRCD

ODRAZ JE U SURADNJI S INSTITUTOM ZA MEĐUNARODNE ODNOSI proveo istraživanje o sudjelovanju udrugu u procesu izrade i donošenja zakona i drugih akata u 2009., u kojem je sudjelovalo niz udrugu, tijela državne uprave, Vlada RH te Hrvatski sabor.

Cilj istraživanja bio je ispitati dosadašnju praksu savjetovanja u postupcima oblikovanja i donošenja zakona i drugih akata, percepciju udrugu i institucija o suradnji te dati preporuke za poboljšanje ovoga procesa.

SUDJELOVANJE JAVNOSTI U ODLUČIVANJU

ODRAZ u svom djelovanju kontinuirano promiče i podupire uključivanje predstavnika civilnog sektora i zainteresirane javnosti u postupke odlučivanja na svim razinama; od lokalne do nacionalne pa sve do europske razine. Naše iskustvo nedvojbeno potvrđuje kako su odluke i propisi kvalitetniji i primjenjiviji kada je u postupke njihova promišljanja, izrade i donošenja uključen širi krug dionika.

Usvajanje prakse sudjelovanja javnosti u odlučivanju i postupcima izrade propisa uvelike dobiva na značenju u kontekstu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, gdje se nizom dokumenata promovira taj način djelovanja (npr. Arhuška konvencija na području zaštite okoliša ili Bijela knjiga o europskoj vladavini iz 2001.) Bijela knjiga predlaže otvaranje procesa donošenja odluka kako bi se čim više ljudi i organizacija uključilo u oblikovanje i donošenje javnih politika Europske unije.

Na području informiranja u Hrvatskoj je zadnjih godina dosta napravljeno na razini propisa: uz osnovni Zakon o pravu na pristup informacijama, odredbe o informiranju postale su važan dio posebnih zakona. Primjerice, u Zakon o zaštiti okoliša uključene su odredbe Arhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu na području zaštite okoliša. Uključivanje javnosti i partnerstvo javnog i civilnog sektora podržani su i u mnogim dokumentima (npr. Zajednički memorandum između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije o socijalnom uključivanju, Strategija održivog razvoja RH).

Može se ocijeniti da su, uz poboljšani pravni okvir, znatno uznapredovali i svijest i pripravnost na savjetovanje i suradnju među različitim dijelovima društva. To predstavlja važan iskorak naprijed.

Prije desetak godina suočavali smo se s bitno drukčijom situacijom.

Tada su kod nas, i u javnom i u civilnom sektoru, prevladavali stavovi koji su se često protivili bilo kakvoj suradnji. Danas nam preostaje ključni zadatak - promoviranje, razvijanje i jačanje prakse sudjelovanja organizacija civilnog društva i javnosti u postupcima izrade i donošenja pravnih akata.

Ideja za provedbu istraživanja o uključivanju udruga u procese izrade i donošenja zakona i drugih akata zamišljena je u ODRAZ-u sredinom 2008., kada se očekivalo donošenje Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata, u čijoj su pripremi aktivno sudjelovali predstavnici ODRAZ-a. Kodeks je Vlada RH usvojila tek krajem studenog 2009. te ovo istraživanje može poslužiti kao bazno stanje za mjerenje napretka u procesima savjetovanja.

Predstavljanje rezultata istraživanja održano je sredinom prosinca 2009. Svrha predstavljanja, na kojem se okupilo 60-ak predstavnika različitih sektora bila je ujedno i potaknuti raspravu o važnosti procesa savjetovanja predlagatelja s civilnim društvom i općenito zainteresiranom javnošću.

Za ključak istraživanja:

Generalno se mišljenje udruga može iskazati tvrdnjom da se zadnjih deset godina stanje kontinuirano poboljšava što se tiče promjene stavova u javnom sektoru o potrebi suradnje i savjetovanja s udrugama i ostalim organizacijama civilnog društva. To dovodi i do pomaka u praksi informiranja udruga i savjetovanja s njima, između ostalog i zahvaljujući novim propisima. Unatoč tome se ne može konstatirati da je stanje zadovoljavajuće i predstoji još puno koraka koje treba poduzeti da bi se došlo do zadovoljavajuće razine savjetovanja.

Pri tome je odgovornost podijeljena – na strani javnog sektora treba više volje za provođenjem istinskog savjetovanja te boljeg provođenja postojećeg zakonskog okvira, a na strani udruga treba više raditi na edukaciji i osposobljavanju za kvalitetno sudjelovanje u postupcima. Pri tome treba i više zagovarati potrebu sudjelovanja i kroz primjere pokazivati koje su koristi za širu zajednicu kad se postupak savjetovanja provede na pravi način.

Mreža za lokalni razvoj - MLR

Financiranje:

Institucionalna potpora NZRCD

Vlastita sredstva ODRAZ-a

MREŽA ZA LOKALNI RAZVOJ JE NEFORMALNA MREŽA

koju od 2004. facilitira ODRAZ. Mreža služi kao platforma za razmjenu relevantnih podataka članova mreže na polju održivog lokalnog razvoja. Aktivnosti su redovno provođene i tijekom 2009. te su članovi Mreže od ODRAZ-a dobivali kontinuirano i pravovremeno informacije o natječajima za financijske potpore hrvatskih i stranih donatora, radionicama i drugim skupovima, novim publikacijama i sl. Kroz Mrežu su članovi obavještavali i o aktivnostima koje su oni organizirali, a od interesa su za širi krug.

Trenutačno je na e-mailing listi Mreže **cca 400 članova**, kojima se tjedno šalju dvije do tri obavijesti. U 2009. godini članovi Mreže za lokalni razvoj primili su sveukupno **140 obavijesti** s preko **350 različitih informacija**.

Učlanjeno je dodatnih 30-ak novih članova. ODRAZ planira nastaviti s aktivnostima i u budućnosti obzirom da od članova dobivamo izvrsne povratne informacije o korisnosti ovog servisa.

KORISNICI O MLR

Rado ću nastaviti primati obavijesti preko MLR, rado ih čitam.

Dr. sc.Maja Božićević Vrhovčak, DOOR, Zagreb

Vaše poruke su nam od koristi. Zahvaljujemo na dosadašnjim i budućim vašim aktivnostima.

Liga za prevenciju ovisnosti, Split

I dalje želim primati MLR Info servis te zahvaljujem na vašem trudu i angažmanu.

Veselko Leutar, Centar za kulturu Trešnjevka

Pratim s velikim zanimanjem aktivnosti ODRAZ-a i želim vam uspjeha.

Vladimir Stojsavljević, Grad zagreb, Ured za kulturu

Zahvaljujem na dosadašnjoj suradnji i naravno, želim i dalje primati vaše (i naše) vrijedne obavijesti i informacije.

Zvonimir Novosel, Zamjenik gradonačelnika Grada Jastrebarsko

Meni i mojoj udruzi vaše informacije su od velike važnosti te sam i dalje zainteresirana za suradnju.

Alemka Guštin, udruga Centar za obitelj, djecu i mlade

Koordinacija Hrvatske mreže za ruralni razvoj - HMRR

TIJEKOM 2009. GODINE ODRAZ NASTAVLJA VOLONTERSKU AKTIVNOST koordiniranja rada HMRR-a kroz projekt "Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske" i ostale aktivnosti ODRAZ-a:

- **web stranica** www.hmrr.hr - priprema materijala i održavanje stranice
- izrada **elektroničkog glasila HMRR Info**, koji izlazi tromjesečno na hrvatskom i engleskom jeziku, a kroz koji su predstavljene aktivnosti članica HMRR-a, LAG-ova, inicijativa i dr.
- **potpora** institucionalnom jačanju i stručnom usavršavanju članica HMRR-a
- organizacija **međunarodnog skupa PREPARE** kao koordinator u ime HMRR-a

- priprema i organizacija **dva sastanka** Upravnog odbora HMRR-a (veljača, rujan)
- izrada **strateškog plana HMRR-a** kroz dvije radionice (ožujak, svibanj).

HMRR je bio partner u projektu "**Sudjelovanje stanovnika u održivom razvoju regije**" češkoj organizaciji civilnog društva CCO-Centar za organiziranje zajednice Srednja Moravska iz Prerova. Projekt, sufinanciran iz sredstava EU kroz PHARE 2006, a provodio se u Hrvatskoj u trajanju od četrnaest mjeseci.

CILJ PROJEKTA: promovirati održivi razvoj u odabranoj mikroregiji uz potporu razmjeni stručnog iskustva i prakse između čeških i hrvatskih stručnjaka.

ODRAZ je kroz projekt "Sudjelovanje stanovnika u održivom razvoju regije" potpomogao HMRR-u na sljedeći način:

- na projektu je zaposlena suradnica-koordinatorica Marina Koprivnjak čije je mentorstvo vodio ODRAZ
- proces odabira pilot-područja je vodio ODRAZ, što je uključivalo pripremu i vođenje dva inicijalna sastanka u Visokom i Brdovcu, sastanak s gradonačelnikom i načelnicima u Novom Marofu
- trening su osmislile i vodile trenerice iz ODRAZ-a - priprema i provedba šest treninga na temu izrade lokalne strategije održivog razvoja i osnivanja LAG-a PRIZAG
- organizacija i facilitiranje dva regionalnog skupa na području djelovanja LAG-a PRIZAG u Ljubešćici

- sudjelovanje na Osnivačkoj skupštini LAG-a PRIZAG
- pomoć u organizaciji studijskog putovanja u Češku

- pomoć u organizaciji regionalnih radionica koje su održali stručnjaci iz Češke
- izrada trening materijala i Priručnika za trening
- izrada Priručnika za provedbu pristupa LEADER u Hrvatskoj "Zajedno za održivi razvoj ruralnih područja"
- izrada letka projekta
- pomoć u pisanju izvještaja o provođenju projekta

4 Treninzi i tehnička pomoć

4.1. Treening program za održivi razvoj ruralnih zajednica – znanjem do razvoja

Projekt „Sudjelovanje stanovnika u održivom razvoju regije“ – projekt CCO, Češka i HMRR, financiran iz PHARE 2006 (ODRAZ je član osnivač i koordinator HMRR-Hrvatske mreže za ruralni razvoj)

ODRAZ JE U OKVIRU OVOG PROJEKTA U 2009. GODINI održao šest trening-blokova te pružao kontinuiranu tehničku pomoć polaznicima iz različitih

sektora s područja tri županije na sjeverozapadu Hrvatske. Uz trening se paralelno radilo na **formiranju lokalne akcijske grupe - LAG**

Prizag, koja predstavlja lokalno partnerstvo grada Novog Marofa i deset općina: Breznica, Breznički Hum, Ljubešćica i Visoko iz

Varaždinske županije, općine Gornja Rijeka, Kalnik i Sveti Petar Orehovec iz Koprivničko-križevačke

županije te općine Budinščina, Konjšćina i Hrašćina iz Krapinsko-zagorske županije. Kroz interaktivni rad na radionicama i 'domaće zadaće' pripremljen je i okvir za Strateški plan područja LAG-a.

Treening program je proveden u razdoblju od lipnja do prosinca 2009., a radionice su održane u Remetincu kraj Novog Marofa, Fužinama, Kalniku, Ljubešćici, Sv. Petru Orehovcu i Budinščini.

Ukupno je u trening programu sudjelovalo 30-ak polaznika, od toga njih 22 na svim radionicama. Polaznici su bili iz različitih sektora, različite obrazovne i dobne strukture - predstavnici lokalne samouprave, članovi lokalnih organizacija civilnog društva, predstavnici regionalne razvojne agencije, gospodarskih subjekata, poljoprivrednika, itd.

Polaznici su dobili i literaturu, priručnike koje je tiskao ODRAZ, publikacije drugih organizacija te materijale i prezentacije vezano uz teme trening blokova.

Napravljena je i evaluacija svakog pojedinog trening bloka, koja je pokazala zadovoljstvo polaznika.

U međuvremenu su polaznici treninga osnovali **udругu – LAG Prizag**, u skladu s EU pristupom ruralnom razvoju LEADER. To je peti formalno osnovan LAG u Hrvatskoj.

4.2. Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice, 20. – 22. siječnja 2009., Daruvar

TRENING JE ORGANIZIRALA Udruga invalida Daruvar. Dvanaest polaznika dobilo je znanja i steklo vještine za pisanje projekata za pretprikladne fondove EU. Kroz praktični rad u grupama napravljeni su i okviri za nekoliko projekata od interesa za polaznike.

4.3. Edukacija za dionike koji rade s djecom i mladima u Velikoj Gorici

INICIJATOR I ORGANIZATOR ovih radionica je bio Grad Velika Gorica, Upravni odjel za društvene djelatnosti, školstvo i predškolski odgoj.

Održane su dvije radionice:

- **Strategijsko planiranje**, 22. – 23. siječnja 2009.
- **Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice**, 7. – 9. travnja 2009.

Sudjelovalo je 15-ak predstavnika lokalne samouprave, ustanova i udruga, koji su kroz predavanja i interaktivni rad stekli znanja i vještine potrebne za poboljšanje svog rada. Također su u grupama napravljeni osnovni elementi nekoliko projekata od interesa za polaznike.

4.4. Projektno razmišljanje i priprema projekata, 23. siječnja 2009., Rijeka

TRENING JE ORGANIZIRAO Euroured iz Rijeke, koji radi na osiguranju tehničke pomoći pri pisanju projekata za potrebe djelovanja i razvoja slovenskih društava u Hrvatskoj. Na ovoj jednodnevnoj radionici, polaznicima su predstavljene osnove projektnog razmišljanja i logike pisanja projekata. Ukupno je bilo 15 polaznika.

4.5. Organiziranje zajednice, 13. – 14. veljače 2009. Crni lug

LAG GORSKI KOTAR, osnovan u okviru projekta 'Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske' imao je proračun za jačanje kapaciteta. Jedna od tema koja je zanimala članove LAG-a je bilo na koji način motivirati i animirati stanovnike kako bi radili na razvoju svojih lokalnih zajednica, o čemu je 14 polaznika steklo osnovne informacije i znanja. U manjim grupama se radilo na konkretnim vježbama.

4.6. Strategijsko planiranje lokalnog razvoja, 12. – 13. ožujka 2009., Drniš

U OKVIRU PROJEKTA 'Mreža za jačanje i podizanje kvalitete socijalnih usluga na nivou lokalne zajednice' udruga ZvoniMir iz Knina predvidjela je radionice za jačanje kapaciteta dionika iz Drniša i Knina koji djeluju na području pružanja socijalnih usluga. Jedna od tema je bila strategijsko planiranje,

kako bi uključeni dionici lakše pripremili strategiju partnerskog djelovanja u području pružanja različitih socijalnih usluga u zajednici. Trening je pohađalo 18 sudionika.

4.7. Obuka za pokretače lokalnog razvoja, 17. - 20. ožujka 2009., Dubrovnik

U DUBROVNIKU JE U OŽUJKU održan trening za studente zainteresirane za pokretanje aktivnosti u zajednicama iz kojih dolaze. Taj trening program održan je u okviru projekta „Centar za odgovorni turizam jadranske regije“ udruge Deša, a partnerski su ga proveli ODRAZ i SMART.

Trening je održan u prostorijama Sveučilišta u Dubrovniku, a sudjelovalo je 20-ak studenata različitih fakulteta i smjerova Sveučilišta u Dubrovniku: Turizam i financijski menadžment, Menadžment u turističkoj destinaciji, Turizam i marketing, Ekonomija, Poslovna ekonomija, Menadžment u pomorstvu. Također su sudjelovali studenti Američke visoke škole za management i tehnologiju iz Dubrovnika, Fakulteta za turizam i vanjsku trgovinu iz Splita te Etnologije i kulturne antropologije iz Zagreba.

Teme koje su obrađene s mladim polaznicima su bile:

- Organiziranje zajednice
- Sudjelovanje javnosti u odlučivanju
- Međusektorsko partnerstvo
- LEADER pristup ruralnom razvoju
- Upravljanje projektom ciklusom i izrada logičkog okvira
- Pregled EU fondova.

Polaznici su u grupama radili na izradi projekata od zajedničkog interesa. Autori najboljih radova nastavili su drugi dio obuke za pokretače lokalnog razvoja u Italiji, u travnju 2009.

4.8. Zajedno za bolji Zagreb (u suradnji sa Centrom za kulturu Trešnjevka)

Donator: Grad Zagreb

OVAJ CIKLUS RADIONICA Centar za kulturu Trešnjevka i ODRAZ provode zajednički već nekoliko godina. Tijekom 2009. održane su dvije radionice:

„Projekti u zajednici, javno dogovaranje i priprema projekata“, 13.-15. svibnja 2009.

Sudionicima su tijekom prva dva dana predstavljene sljedeće teme: razvoj lokalne zajednice; sektori u društvu i njihova uloga u lokalnom razvoju; međusektorsko partnerstvo za razvoj lokalnih zajednica; javno dogovaranje. Sudionici su individualno i u grupama predstavili kako izgleda njihova idealna zajednica te su razmatrali jesu li i na koji način motivirani za rad u zajednici. Treći dan se interaktivno radilo na standardnoj strukturi projekta.

„Od ideje do projekta“, 17. – 18. lipnja 2009.

Sudjelovalo je 20-ak predstavnika udruga, gradskih četvrti, političkih stranaka, centara za kulturu i dr. Tijekom treninga pripremljeni su elementi za nekoliko projekata.

4.9. Organiziranje zajednice, 21. – 22. svibnja, Skradin

U NASTAVKU RADA S DIONICIMA IZ KNINA I DRNIŠA koji rade na području socijalne skrbi, a u okviru projekta udruge ZvoniMir, predstavljene su sljedeće teme: razvoj lokalne zajednice; sektori u društvu i njihova uloga u lokalnom razvoju; međusektorsko partnerstvo za razvoj lokalnih zajednica; javno dogovaranje. Sudionici su radili individualno i u grupama na vježbama vezanima uz teme radionice, a kroz igru uloga simulirali su javni forum na temu 'Spalionica dolazi u naše mjesto'.

4.10. Pisanje projekata -HUP

OVAJ JE TRENING PROVEDEN U SURADNJI s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP). Sudjelovalo je 18 polaznika, većina kojih je bila iz poslovnog sektora iz različitih dijelova Hrvatske, ali su sudjelovali i predstavnici gradova i udruga.

4.11. Osnovni trening o FP 7, 7. – 9. srpnja, Zagreb

TEMELJEM ISKUSTVA ODRAZ-A u pripremi i provedbi projekta CIVITAS ELAN, koji se financira iz FP7 (Sedmi okvirni program za istraživanje i razvoj EU), osmišljen je ovaj trening, u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP).

4.12. Evaluacija projekta udruge 'ZvoniMir' iz Knina

PROJEKT "MREŽA ZA JAČANJE I PODIZANJE KVALITETE SOCIJALNIH USLUGA NA NIVOU LOKALNE ZAJEDNICE" provela je udruga ZvoniMir, kao nositelj te grad Drniš i Knin, kao partneri u projektu.

Projekt je dobio bespovratna sredstva u okviru programa „Inovacije i učenje“ Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Opći cilj projekta je bio umrežavanje svih pružatelja socijalnih usluga u zajednici kako bi se osigurao ujednačen pristup kvalitetnim i odgovarajućim socijalnim uslugama.

ODRAZ je izvršio evaluaciju projekta kroz individualne razgovore te fokusnu skupinu, na evaluacijskom sastanku održanom 5. lipnja u Zagrebu.

Ocijenjeni su sljedeći elementi:

→ **Učinkovitost**

- Koliko je projekt ostvario svoje ciljeve
- Koliko su aktivnosti projekta odgovorile potrebama korisnika

→ **Efikasnost**

- Koliko je projekt pridonio razvoju novih ideja i inicijativa
- Koliko su u okviru projekta osnaženi korisnici socijalnih usluga

→ **Održivost**

- Koliko su korisnici projekta primjenjivali stečena znanja i vještine u svom radu
- Koji su efekti promjene

→ **Odnosi**

- Koliko je doprinos projekta u umrežavanju i povezivanju dionika lokalnog razvoja u projektnom području.

Na kraju je priređen iscrpan evaluacijski izvještaj sa zaključcima i preporukama.

4.13. Evaluacija projekta udruge MI iz Splita

PROJEKT "KVALITETNIJI ŽIVOT U TREĆOJ DOBI" provela je Udruga MI u partnerstvu s Gradom Splitom, neprofitnom socijalnom ustanovom "MI - Centar za pomoć i njegu" i državnim socijalnom ustanovom "Dom za odgoj djece i mladeži". Projekt je odobren za dodjelu bespovratnih sredstava EU, u okviru programa CARDS 2004 „Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnih organizacija“.

Evaluaciju je proveo ODRAZ u cilju procjene učinka projekta, posebno dvije skupine aktivnosti: a) pomoć u kući i smanjenje izolacije starijih osoba i b) uspostava dostupnog servisa za starije uz promicanje pro-aktivnih zdravih stilova života uz osiguranje socijalne inkluzije.

ODRAZ je tijekom lipnja 2009. prikupio i procijenio informacije kroz individualne razgovore te fokusnu skupinu, kako bi ocijenio: učinkovitost, efikasnost (koliko je projekt pridonio razvoju izvaninstitucionalnih oblika skrbi za starije i unaprijedio boravak u svom domu korisnika usluga), održivost (koliko su korisnici projekta prihvatili provedene oblike skrbi za starije kao vid kontinuirane potpore te koliko su partneri i dionici prihvatili usluge u kući kao vid potpore za starije) te odnose odnosno povezivanje i suradnju relevantnih dionika.

Priređen je iscrpan evaluacijski izvještaj sa zaključcima i preporukama.

Organiziranje skupova

5.1. Regionalni skup "Nove perspektive razvoja ruralnih prostora", Brdovec, 2. travnja 2009.

HMRR JE ORGANIZIRAO regionalni skup u Brdovcu pod nazivom "Nove perspektive razvoja ruralnih područja" u suradnji s udrugama-članicama **ODRAZ-om** i **EKOTURISTIKOM**.

Domaćin skupa bio je g. Mladen Debeljak, načelnik Općine Brdovec. Skup je organiziran u okviru projekta "Sudjelovanje stanovnika u održivom razvoju regije" kojeg financira EU. (logo općine brdovac, odraz web)

Svrha skupa, na kojem su se okupili žitelji nekoliko susjednih općina, bila je informirati o mogućnostima koje se otvaraju provedbom europskog pristupa LEADER te potaknuti pripremu za njegovu primjenu u ruralnim zajednicama Hrvatske.

Predstavnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja obavijestio je sudionike skupa o ruralnom razvoju u Hrvatskoj.

Predstavnici LAG-a Gorski kotar, prvog LAG-a s pravnim statusom u Hrvatskoj, predstavili su svoj razvojni put i očekivanja.

Predstavnica Grada Novi Marof predstavila je pokrenutu inicijativu formiranja LAG-a u zajedništvu sa susjednim jedinicama lokalne samouprave s područja tri županije.

Zadnji dio skupa bio je namijenjen razgovoru, pojašnjenjima i izjašnjavaњу lokalnih dionika.

O najavi i dnevnom redu održanog skupa može se pročitati više na: <http://www.odraz.hr/stranice/Brdovec.html>

5.2. PREPARE 2009.: Međunarodni susret pred-pristupnog partnerstva za ruralnu Europu

GODIŠNJI SUSRET PREPARE 2009. su-organizirali su HMRR-Hrvatska mreža za ruralni razvoj te Slovenska mreža za ruralni razvoj. ODRAZ je, kao koordinator HMRR, obavio pripremu, organizirao i sufinancirao ovaj skup.

Susret se odvijao kroz niz događanja u Hrvatskoj i Sloveniji, od 30. lipnja do 4. srpnja 2009. Sudjelovalo je više od osamdeset predstavnika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Češke, Estonije, Finske, Hrvatske, Letonije, Litve, Mađarske, Makedonije, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije, Srbije i Švedske te iz EU-a.

Većina sudionika bila je čitavo vrijeme smještena u hotelu Matija Gubec u Stubičkim toplicama. Radni jezik skupa bio je engleski.

Putujuće radionice u Hrvatskoj i Sloveniji

Prvog dana na programu su bile „putujuće radionice“ – tri različita programa obilaska ruralnih područja u Hrvatskoj i Sloveniji sa svrhom uvida u primjere djelovanja lokalnih partnerstva i inicijativnih razvojnih skupina.

Konferencija: „Economic Recovery of the European Rural Areas - Actions and measures undertaken by the EU and member state governments“

Na konferenciji u **Ptuju** naglasak je bio na oblicima podrške Europske komisije gospodarskom oporavku ruralnih područja i partnerstvu u pripremi i provedbi programa ruralnog razvoja u zemljama pristupnicama.

Slovenski predstavnici predstavili su svoj put i iskustva - povijest, organizaciju i ostvarenja.

Konferencija: „Rural Development and Enlargment process of the EU“

Na konferenciji u **Stubičkim toplicama** prezentirana su europska i nacionalna iskustva u provedbi ruralnog razvoja. Sudionici su pokazali posebno zanimanje za djelovanje nadnacionalnih i nacionalnih mreža za ruralni razvoj, uključujući njihov osnutak i djelokrug, te različitost uloga „službenih“ nacionalnih mreža koje djeluju u okviru ministarstava i „neslužbenih“ mreža civilnog sektora. U nastavku, sudionici su podijelili utiske i komentare s „putujućih radionica“. Na poslijepodnevnom radionicama iznesena su mišljenja i preporuke o bitnim pitanjima ruralnog razvoja.

od posebnog zanimanja te ocijenjene aktivnosti, procesi i rezultati određenih regija i zemalja koje bi bilo vrijedno prenositi i širiti na jug i jugoistok Europe.

Posljednjeg dana, 4. srpnja, razmotrena su pitanja regionalne suradnje na području ruralnog razvoja s naglaskom na suradnji zemalja članica sa zemljama jugoistočne Europe. Razmijenjene su zamisli i otvoreni putevi moguće suradnje, uzajamne pomoći i podrške. Izdvojena su pitanja

Usprkos intenzivnom programu, bilo je vremena za šetnju starim ptujskim gradom, za obilazak stubičkog kraja, upoznavanje s proizvodima tradicijskog obrta, zajednički ples i pjesmu nakon večere pod „Slamnatim krovovima“.

Susret PREPARE 2009. ostvaren je uz financijsku podršku Zaklade C.S. Mott, ODRAZ-a i Milieukontakt International iz Amsterdama sredstvima Programa MATRA nizozemskog Ministarstva vanjskih poslova te Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i hrane slovenske Vlade.

Više o održanom skupu, programima radionica i konferencija, listama sudionika te održanim prezentacijama može se pronaći na: http://www.hmrr.hr/pages/dogadaji/novosti_prepare_susret_2009.html

5.3. Nacionalni skup u Skradu – obilježavanje završetka projekta ‘Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske’ i susret svih do tada osnovanih LAG-ova

U SUBOTU, 12. PROSINCA 2009. u Domu kulture u Skradu održan je skup povodom završetka projekta “Održiva budućnost ruralnih područja Hrvatske“. Na **završnom skupu projekta** sudjelovalo je 60-ak ljudi s područja Gorskog kotara te gostiju iz cijele Hrvatske.

Program skupa:

I. DIO - UVOD

- Pozdrav dobrodošlice, Stela Mulc, direktorica PINS-a
- Pozdravne riječi uzvanika

II. DIO - REZULTATI PROJEKTA

- Paul Kosterink, Milieukontakt International - Amsterdam, međunarodni voditelj projekta
- Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ, nacionalna koordinatorica projekta
- Višnja Jelić Mück, HMRR, projektni partner
- Danijel Bertović, PINS, lokalni koordinator projekta
- Petar Mamula, predstavnik Lokalne akcijske grupe Gorski kotar
- Petar Mamula i Danijel Bertović - Strateški plan održivog razvoja Gorskog kotara

III. DIO - USMJERENJA HRVATSKIH LAG-ova 2010.-2013. - RASPRAVA

- Uvod u raspravu: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- Rasprava
- Dodjela zahvalnica članovima LAG-a i autorima fotografija

U raspravi nakon prezentacije projekta i njegovih rezultata, koju je vodila Svjetlana Kasunić iz LAG-a Gorski kotar, sudjelovali su predstavnici sva četiri registrirana LAG-a u Hrvatskoj (LAG Gorski kotar, LAG Vallis Colapis, LAG Laura, LAG Četiri rijeke) te budući LAG PRIZAG, lokalne inicijative s otoka Brača i s područja Osječko-baranjske županije, predstavnice ODRAZ-a i HMRR-a, Paul Kosterink iz Milieukontakta International, načelnici općina Gorskog kotara, predstavnik Primorsko-goranske županije i drugi.

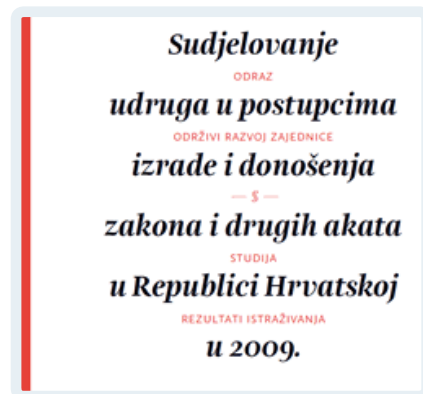
Druženje se nastavilo uz domjenak i **Goranski sajam**, na kojemu se predstavljani tradicionalni goranski proizvodi.

Publikacije

6.1. Sudjelovanje udruga u postupcima donošenja zakona i drugih akata u 2009. - studija

ODRAZ JE U SURADNJI S INSTITUTOM ZA MEĐUNARODNE ODNOSI proveo istraživanje o sudjelovanju udruga u procesu izrade i donošenja zakona i drugih akata u 2009., u kojem je sudjelovalo niz udruga, tijela državne uprave, Vlada RH te Hrvatski sabor.

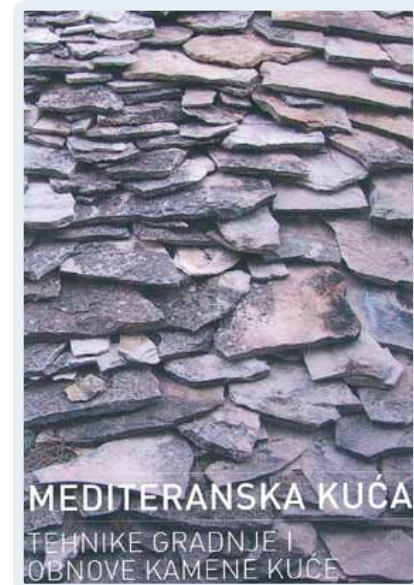

Rezultati istraživanja, čiji je cilj bio ispitati dosadašnju praksu savjetovanja u postupcima oblikovanja i donošenja zakona i drugih akata, percepciju udruga i institucija o suradnji te dati preporuke za poboljšanje ovoga procesa, prikazani su u publikaciji, koja je dostupna na web stranici ODRAZ-a <http://www.odraz.hr/stranice/pdf/Studija-istrazivanje-za-konski-akti.pdf>

Na skupu koji je 16. prosinca održan u Europskom domu u Zagrebu, prezentirano je istraživanje i rezultati. Pored predstavnica ODRAZ-a, govorili su i predstavnici Ureda za udruge, Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva te IMO-a. Šezdesetak sudionika je nastavilo razgovor i druženje uz domjenak.

6.2. II. izdanje Mediteranske kamene kuće – predstavljanje knjige

ODRAZ JE UZ POTPORU MINISTARSTVA TURIZMA otisnuo II. izdanje popularne publikacije 'Mediteranska kamena kuća'. To je izdanje predstavljeno pred 40-ak uzvanika 26. veljače. Svi su prisutni dobili kopiju publikacije, koju su ukratko predstavili autori H.Carić i F.Šajer.

6.3. Priručnik LEADER

TIJEKOM 2009. ZAPOČET JE RAD NA PRIRUČNIKU čije se tiskanje očekuje u siječnju 2010. Priručnik je nastao suradnjom dvaju međunarodnih projekata ruralnog razvoja u okviru kojih su se formirala prva lokalna partnerstva u Hrvatskoj-LAG-ovi te su izrađeni strateški planovi održivog razvoja ruralnog područja:

- "Sudjelovanje stanovnika u održivom razvoju regije", koji su provodile Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR i Centar za organiziranje zajednice Srednja Moravska iz Češke
- "Održiva budućnost ruralnih područja Hrvatske", koji je provodio ODRAZ - Održivi razvoj zajednice u partnerstvu s Milieukontaktom International, domaćim i inozemnim organizacijama

SVRHA PRIRUČNIKA JE potaknuti i ohrabriti srodna nastojanja u ruralnim područjima te pružiti primjere dobre prakse iz Hrvatske.

U prvom dijelu priručnika bit će rasvijetljeni pojmovi koji su važni za razumijevanje ruralnog razvoja - okvir za provedbu ruralnog razvoja u Hrvatskoj i EU, LEADER, održivi razvoj te važnost sudjelovanja javnosti u procesima osnivanja LAG-a i izrade strateškog plana održivog razvoja područja. **U drugom dijelu** bit će prikazan proces iniciranja i formiranja lokalnog razvojnog partnerstva - LAG-a. **Treći će dio** opisati proces izrade strateškog plana održivog razvoja za područje LAG-a, dok će u **četvrtom dijelu** biti dane upute za pisanje projekata.

U priručniku će biti prikazani procesi stvaranja i jačanja ruralnih partnerstava koji su se odvijali na pilot-područjima u Gorskom kotaru i na prigorsko-zagorskom području.

Članstvo u odborima, savjetima i drugim tijelima

7.1. Zajednički savjetodavni odbor EU – Hrvatska

Peti sastanak ZSO

U PRAGU SE 5. SVIBNJA 2009. održao peti sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU Hrvatska pri EGSO (Europski gospodarsko socijalni odbor). Odbor je osnovan u veljači 2007., u cilju promicanja dijaloga između gospodarskih i socijalnih interesnih skupina obje strane. Odbor ima 12 članova - šest predstavnika Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) i šest hrvatskih predstavnika (po dva predstavnika poslodavaca, sindikata i ostalih organizacija civilnog društva).

Članove Odbora pozdravile su novoizabrane supredsjedateljice - **Lidija Pavić Rogošić**, predstavnica hrvatskih OCD-a i **Waltraud Klasnic**, EGSO (Skupina poslodavaca).

Glavna se rasprava na ovom 5. sastanku vodila o fleksigurnosti i komunikacijskoj strategiji. Uvodna izlaganja o fleksigurnosti održali su Michael Parnis, EGSO (skupina sindikata) i Nenad Seifert, HUP.

FLEKSIGURNOST

Fleksigurnost predstavlja model politike koji kombinira fleksibilnost i sigurnost za poslodavce i radnike te su istaknuli nekoliko europskih država koje su uspješno provele sustav fleksigurnosti. Upozoreno je da su u obzir mora uzeti trenutačna gospodarska kriza te se mora voditi računa kako teret krize ne bi pao "na leđa" samo jedne strane.

Uspješan model fleksigurnosti u sebi objedinjuje niz čimbenika: dobro uspostavljen sustav socijalne sigurnosti, snažan i učinkovit socijalni dijalog, cjeloživotno učenje dostupno svima, aktivne i pasivne

FLEKSIGURNOST

mjere zapošljavanje i dr. Slijedom toga članovi Odbora pozvali su hrvatsku vladu na daljnje jačanje socijalnog dijaloga zasnovanog na međusobnom uvažavanju i poštivanju. Programi cjeloživotnog učenja trebali bi se planirati uz određivanje srednjoročnog cilja kako bi se pomoglo hrvatskoj radnoj snazi, a posebna pozornost treba se dati radnicima s nižim kvalifikacijama te se treba izraditi sveobuhvatna strategija cjeloživotnog učenja koja bi se izradila i primjenjivala na tripartitnoj osnovi.

Šesti sastanak ZSO

U ZAGREBU JE 13. LISTOPADA 2009. Odbor održao svoj 6. sastanak. Sastanak su i ovaj put vodile supredsjedateljice Odbora: **Lidija Pavić Rogošić** te **Waltraud Klasnic**.

Dvije glavne teme o kojima se raspravljalo su bile: održivi razvoj i prometne politike (L. Pavić-Rogošić i R. Haken predstavili su temu održivog razvoja). Također se, kao i na svakom dosadašnjem sastanku razgovaralo o stanju pristupnih pregovora.

Izveštaje o temama o kojima se raspravljalo te zaključcima sastanka objavljenima od strane dviju supredsjedateljica može se više pronaći na www.odraz.hr pod Novosti.

7.2. Savjet za razvoj civilnoga društva

SAVJET JE KAO SAVJETODAVNO I STRUČNO TIJELO Vlade Republike Hrvatske, djelovao na razvoju primjene i učinkovitosti programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj, na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva i dr.

Lidija Pavić-Rogošić je izabrana za zamjenicu predsjednika Savjeta za razvoj civilnoga društva, a od 1. lipnja 2009. obavljala je funkciju predsjednice Savjeta.

Unatoč razmjerno malom broju održanih sjednica (ukupno šest), gledajući u cjelini, Savjet je bio vrlo aktivan i odradio niz postavljenih zadataka, a jedna od aktivnijih je bila direktorica ODRAZ-a:

- Sudjelovala je na sastancima s nekoliko stranih delegacija u sklopu njihovih studijskih posjeta Hrvatskoj (delegacije Bosne i Hercegovine, Albanije i Azerbajdžana.
- Dala je doprinos u izradi **Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja i provedbe zakona, drugih propisa i akata**, kojeg je usvojila Vlada Republike Hrvatske u studenom 2009. (NN, 140/09).
- Kao panelistica je sudjelovala na okruglom stolu: Važnost informiranja i sudjelovanja javnosti u procesu ulaska RH u Europsku uniju, koji je održan 24. ožujka 2009. u Europskom domu u Zagrebu. Ostali panelisti su bili Davor Božinović - državni tajnik Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Vesna Pusić - predsjednica Nacionalnog odbora za praćenje pregovora, Igor Vidačak - predstojnik Ureda za udruge Vlade RH i Vlasta Ilišin - znanstvenica iz Instituta za društvena istraživanja.

- Također je bila aktivna članica Radne skupina za međunarodnu suradnju i pridruživanje EU. Lidija Pavić-Rogošić očitovala se na Višegodišnji indikativni planski dokument 2009.-2011., koji definira prioriteta područja za pružanje pomoći u okviru cjelokupnog IPA programa, na zamolbu Delegacije Europske komisije.

7.3. Savjet za održivi razvoj i zaštitu okoliša

Sastanci Savjeta

LIDIJA PAVIĆ-ROGOŠIĆ ČLANICA JE Savjeta u drugom mandatu. Tijekom 2009. održano je sedam sjednica Savjeta, na kojima se razgovaralo o temama kao to su Nacionalno izvješće RH u ispunjavanju Barcelonske konvencije i pratećih protokola, Plan dodjele znaka zaštite okoliša i mjerila za skupine proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša i dr. Također su razmatrane aktivnosti vezane sa provedbu SOR-a (Strategije održivog razvoja RH).

Sastanak Radne grupe za održivi razvoj EEAC-a i skupu inicijative 'Spring Alliance', 28. - 31. siječnja 2009., Bruxelles

LIDIJA PAVIĆ-ROGOŠIĆ SUDJELOVALA JE na sastanku Radne grupe za održivi razvoj EEAC-a (Europska mreža savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša). Raspravljalo se o budućnosti Europske strategije održivog razvoja u odnosu na Lisabonsku strategiju. Na dnevnom redu je bilo i razmatranje inicijative tri organizacije: EEB (Europski biro za zaštitu okoliša), ETUC (Europska konfederacija sindikata) i Socijalne platforme pod nazivom „Održiva agenda: socijalna i zelena agenda za sljedeće desetljeće“. Ta inicijativa, nazvana Spring Alliance, održala je sastanak u Bruxellesu, na kojem je sudjelovala i L. Pavić-Rogošić, zajedno s prof. N. Koprivanac, predsjednicom SORZO.

Godišnja konferencija EEAC-a (Europska mreža savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša) u Dubrovniku, 21.-24. listopada 2009., Dubrovnik

LIDIJA PAVIĆ-ROGOŠIĆ AKTIVNO JE SUDJELOVALA u radu Organizacijskog odbora koji je pripremao Godišnju konferenciju EEAC-a, pod naslovom „Towards Sustainable European Infrastructures“. Taj je skup organizirao Savjet za održivi razvoj i zaštitu okoliša RH – SORZO u suradnji s Radnom skupinom za energiju EEAC-a. U Dubrovniku je **usvojen dokument** pod nazivom „Sustainable Infrastructures for Europe“. U sklopu konferencije SORZO je organizirao seminar pod naslovom „Environmental Risk of Oil and Gas Transport by Tankers in the Adriatic and Management Solutions“.

Rad konferencije odvijao se i kroz paralelne seminare pojedinih radnih skupina sa temama: Energy Infrastructures, Green Networks, Transport Networks. Konferenciji je prisustvovalo oko 120 sudionika, 68 članova različitih savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša iz čitave Evrope. Upravni odbor EEAC-a ocijenio je godišnju konferenciju u Dubrovniku visokim ocjenama.

7.4. Članstvo u sektorskim nadzornim odborima programa SAPARD, IPARD i IPA IV. komponenta - Razvoj ljudskih potencijala

SEKTORSKI NADZORNI ODBORI (SNO) osnovani su radi praćenja provođenja EU pretpripravnih programa. Članovi su predstavnici Europske komisije, nadležnih državnih tijela RH te relevantnih dionika iz ostalih sektora. Sas-tanci se, u pravilu, održavaju dva puta godišnje. Predstavnici ODRAZ-a su u sljedećim SNO:

- SAPARD – Lidija Pavić-Rogošić
- IPARD - Lidija Pavić-Rogošić i Višnja Jelić Mück ispred HMRR
- IPA IV. komponenta: Razvoj ljudskih potencijala - Lidija Pavić-Rogošić.

7.5. Stručno povjerenstvo za INDEKS DOP-a

VIŠNJA JELIĆ MÜCK SUDJELOVALA JE koncem 2009. u radu Stručnog povjerenstva za dodatnu i konačnu procjenu rezultata bodovanja društveno odgovorne prakse hrvatskih poduzetnika primjenom INDEKSA DOP-a. Tu zanimljivu metodologiju ocjenjivanja, koja se još uvijek usavršava, razvili su Hrvatska gospodarska komora i Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj - HRPSOR. Rad Povjerenstva rezultirao je konačnim ocjenama temeljem kojih su u prosincu 2009. svečano proglašeni najodgovorniji hrvatski poduzetnici.

Suradnja/partnerstvo s drugim udrugama i organizacijama

- Suradnja s **udrugama SMART, Deša, CCI, Ecovast, ZOE i Slap** u okviru rada u HMRR-Hrvatska mreža za ruralni razvoj
- **HUP, Centar za predpristupne programe** u planiranju radionica za male i srednje poduzetnike, u cilju lakšeg prijavljivanja na EU fondove
- **PREPARE – Europska mreža nacionalnih ruralnih mreža i Slovenska ruralna mreža** u osmišljavanju i planiranju treninga za hrvatske ruralne animatore i u zajedničkom organiziranju godišnjeg okupljanja PREPARE-a
- **Centar za kulturu Trešnjevka** u provođenju projekta 'Zajedno za bolji Zagreb' te sudjelovanju na tribini o razvoju zajednice, 27. travnja
- **Grad Zagreb – Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica ZET i Podružnica Čistoća, Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Udruga BICIKL, HŽ Infrastruktura d.o.o.** - partnerstvo u provođenju projekta CIVITAS ELAN;
- **Institut za međunarodne odnose** u sklopu provedbe Istraživanja „Sudjelovanje udruga u postupcima donošenja zakona i drugih akata u 2009.”;
- **Millieukontakt International, Amsterdam; PINS d.o.o. Poduzetnički inkubator Skrad; Udruga za razvoj civilnog društva SMART, mreža PREPARE, Slovenska mreža za ruralni razvoj, CCO-centar za organiziranje zajednice iz Češke** na aktivnostima projekta Održiva budućnost ruralnih područja Hrvatske;
- **EGSO - Europski gospodarsko socijalni odbor, HUP, SSSH i NHS** kroz Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska
- **Grad Velika Gorica** i drugi.

Ostale aktivnosti

9.1. Sudjelovanje ODRAZ-ovih zaposlenika na skupovima

Kongres "Izazov organizacija civilnoga društva predstavnicima vlasti", 16. - 18. travnja 2009., Ljubljana, Slovenija

MEĐUNARODNI SKUP pod nazivom "Izazov organizacija civilnoga društva predstavnicima vlasti" koji je organizirao Međunarodni europski pokret u suradnji sa Slovenskim vijećem Europskog pokreta i drugim partnerima, okupio je preko 150 sudionika - predstavnika organizacija civilnog društva i EU, nacionalnih i lokalnih vlasti iz zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za članstvo u EU.

Cilj Kongresa je bio ojačati suradnju civilnog i javnog sektora, kako bi proces promjene u tim zemljama bio kvalitetniji.

Na Kongresu su sudjelovali predstavnici osam udruga iz Hrvatske, a ODRAZ je predstavljala Lidija Pavić-Rogošić.

Forum civilnog društva uz Godišnji sastanak Svjetske banke Istanbul, 1. - 7. listopada 2009.

U ISTAMBULU JE OD 2. DO 7. LISTOPADA 2009., prije početka godišnjeg sastanka Svjetske banke (SB) i Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), održan Forum civilnog društva. To je bila prilika da se čelnici SB i MMF sretnu s predstavnicima civilnog društva iz raznih krajeva svijeta.

Svjetska banka je pozvala 40-ak predstavnika OCD iz raznih dijelova svijeta na sudjelovanje u Forumu, ali i drugim događanjima organiziranim u Istanbulu. Među njima je bila i Lidija Pavić-Rogošić, direktorica ODRAZ-a.

Više o Forumu može se pročitati na http://www.odraz.hr/stranice/pdf/Iz-vjestaj_godisnji%20sastanak_SB2009.pdf

*Studijsko putovanje "Gradska politika energetske učinkovitosti",
6. - 8. listopada 2009., Freiburg, Njemačka*

VIŠNJA JELIĆ MÜCK SUDJELOVALA JE kao predstavnica suradničke organizacije civilnog društva u šesteročlanom izaslanstvu Grada Zagreba koje je posjetilo njemački Freiburg. Svrha studijskog putovanja bila je upoznati i ocijeniti provedbu gradske politike energetske učinkovitosti, područje na kojem Freiburg može biti uzor mnogim europskim gradovima. Ostvaren je uvid u zanimljive primjere intervencija u ranija izgrađena naselja sa svrhom poboljšanja njihove toplinske otpornosti i smanjenja potrošnje energije. U odnosu na cijenu zahvata, te će se intervencije opravdati tek u duljem roku

9.2. Treninzi / stručno usavršavanje

Radionica "Izgradnja institucionalnih kapaciteta i podrška provedbi SAPARD/IPA-RD programa" - prezentacija dosadašnjih iskustava, 16. siječnja 2009. Zagreb

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA i Vakakis International S.A. u okviru aktivnosti PHARE 2005 su organizirali radionicu na temu: formiranje lokalnih akcijskih grupa i predstavljanje tri pilot područja: područje Zadarske županije, područje Karlovačke županije - Vallis Colapis i područje Sisačko – moslavačke županije. Na radionici se predstavio i već formirani LAG Gorski kotar te potencijalni LAG-ovi – područje TINTL, područje tri županije u okolini Novog Marofa i otok Brač. Sudjelovala je Višnja Jelić Mück.

Radionice za pripremu osnivanja Nacionalne mreže za ruralni razvoj, 05.-06. veljače 2009. i 26.-27. ožujka 2009., Zagreb

NA OVE DVIJE RADIONICE Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja i Vakakis International S.A. predstavili su ideju Nacionalne mreže za

ruralni razvoj koja bi predstavljala partnerstvo Ministarstva poljoprivrede i relevantnih dionika na području ruralnog razvoja. Uloga mreže će biti uspostava kontakta, pružanje potpore (ideje, projekti), organizacija seminara, jačanje stručnog znanja, pomoć u provedbi različitih projekata u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, konceptualizacija LEADER pristupa i sl. NMRR bi također surađivala sa Europskom mrežom za ruralni razvoj te time proširila suradnju Hrvatske sa Europom. Troškovi NMRR će biti pokriveni iz IPARD programa. Sudjelovale su Lidija Pavić-Rogošić i Višnja Jelić Mück, koja je ujedno predstavljala i HMRR.

Seminar o strategiji razvoja, organizaciji i upravljanju LAG-om, Sesevete, 31. ožujka - 03. travnja 2009.

PRISTUP LEADER, upravljanje projektom ciklusom u ruralnom razvoju te upravljanje mrežama razmotreni su u okviru djelovanja dva potencijalna LAG-a na području Vukovarsko-srijemske županije (Grad Ilok te općine Tovarnik, Nijemci, Tompojevci i Lovas) i Zagrebačke županije (Grad Jastrebarsko te općine Pisarovina, Krašić, Klinča Sela i Žumberak). ODRAZ je predstavljala Višnja Jelić Mück.

Winterschool (Social dialogue), European Economic and Social Committee - Bruxelles, Belgija, 14. – 18. prosinca 2009.

NA PETODNEVNOM SEMINARU/TRENINGU pod nazivom Zimska škola, u organizaciji Europskog gospodarsko socijalnog odbora (EGSO), na temu važnosti razvijanja socijalnog dijaloga među relevantnim dionicima (relacija: poslodavci - posloprimci - civilno društvo) sudjelovala je Tihana Damjanović.

Trening je bio interaktivan te su polaznici iz različitih zemalja i različitih grupa/sektora izmijenili iskustva i uz pomoć predstavnika EGSO-a, definirali trenutačno stanje na polju socijalnog dijaloga u pojedinoj zemlji.

ODRAZ u tisku

Projekt CIVITAS ELAN u medijima

datum	tisak	članak - naslov
23.3.2009.	Zagreb. hr	Za bolji život pet milijuna eura
svibanj 2009.	Info (Grad Zagreb - Gradski ured za strat. planiranje i razvoj grada)	Sastanak PMG CIVITAS ELAN, 21.-24.travanj 2009. i Drugi dio
5.5.2009.	Vjesnik	Prioritet stavili na gradnju staza i parkirališta za bicikle
23.5.2009.	Vjesnik	Savska cesta bit će rezervirana za javni promet i pješake
lipanj 2009.	Info (Grad Zagreb - Gradski ured za strat. planiranje i razvoj grada)	Projekt CIVITAS ELAN: održan okrugli stol i dvije radionice
4.6.2009.	Vjesnik	Edukacija o sigurnosti u prometu na cvjetnom
4.6.2009.	Vjesnik	Potkraj godine počinje gradnja stajališta u Buzinu
12.6.2009.	Zagreb. hr	Parkiraj pa na vlak
12.6.2009.	Vjesnik	Savska bez vozila moguća samo uz sagrađenu Šarengradsku i nova željeznička stajališta

datum	članak	članak - naslov
12.6.2009.	Zagreb.hr	Otvoren ZET-ov kontaktni centar
kolovoz 2009.	Info (Grad Zagreb - Gradski ured za strat. planiranje i razvoj grada)	Info punkt CIVITAS ELAN
29.8.2009.	Vjesnik	Elektroničke kartice i nova naplata zamjenjuju pokaze
rujan 2009.	Vjesnik	Đačke i studentske iskaznice
4.9.2009.	Zagreb. hr	Zdrav život od 16. rujna
7.9.2009.	Vjesnik	ZET prelazi na autoplín, vožnja jeftinija 50 posto
18.9.2009.	Vjesnik	Tramvaj umjesto 130 automobila
21.9.2009.	Vjesnik	I tvrtke zaposlenicima počele kupovati bicikle za prijevoz
22.9.2009.	Novi list	Danas besplatan prijevoz u ZET-u
22.9.2009.	Vjesnik	U četvrti stižu smeđe kante za razgradivi otpad

II. izdanje Mediteranske kamene kuće

Večernji list (rubrika Kvadrat po mjeri), 11.3.2009.: Priručnik "Mediteranska kamena kuća" - predstavljanje knjige - kratki osvrt

Gradnja; 2, ožujak 2009.: Drugo izdanje Mediteranske kamene kuće - predstavljanje knjige

Završni skup projekta "Održiva budućnost ruralnih krajeva Hrvatske" u Skradu

Novi List (rubrika Vijesti), 17.12.2009.: "U Skradu predstavljen Strateški razvoj Gorskog kotara - Kako zaustaviti odumiranje Gorskog kotara? "

Istraživanje o sudjelovanju udruga u izradi propisa

HRT, Dobro jutro Hrvatska, 22.12.2009.: predstavljanje istraživanja, rezultata i tiskane studije.

111 ODRAZ -ov tim

LIDIJA PAVIĆ-ROGOŠIĆ
direktorica

VIŠNJA JELIĆ MŪCK
predsjednica

KSENIJA VIDOVIĆ VORBERGER
koordinatorica Mreže za lokalni razvoj

MARINA VOJKOVIĆ
voditeljica ureda

TIHANA DAMJANOVIĆ
suradnica na projektu

IGOR VLAHOVIĆ
asistent

VANJSKI SURADNICI

ARIANA VELA

DUŠANKA KOSANOVIĆ

MARINA KOPRIVNJAK

CARMEN MAJETIĆ-PAVIĆ

VOLONTERI

NIKOLINA BOŠNJAK

12. Financijski izvještaj

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2009.

PRIHODI	
VRSTA PRIHODA	IZNOS (KN)
Preneseni višak prihoda	328.667,00
Donacije iz domaćih izvora	670.504,00
Donacije iz državnog proračuna	186.544,00
<i>Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja</i>	<i>64.544,00</i>
<i>Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva</i>	<i>50.000,00</i>
<i>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta</i>	<i>72.000,00</i>
Donacije iz gradskih proračuna	34.800,00
<i>Grad Zagreb</i>	<i>10.000,00</i>
<i>Grad Velika Gorica</i>	<i>24.800,00</i>

PRIHODI	
VRSTA PRIHODA	IZNOS (KN)
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	438.860,00
Centar za kulturu Trešnjevka	6.500,00
Donacije građana	3.800,00
Donacije iz inozemnih izvora	597.792,94
Europska komisija	478.487,27
Milieukontakt International	119.305,67
Prihodi od vlastitih gospodarskih djelatnosti	85.373,06
Prihodi od kamata i pozitivne tečajne razlike, refundacije	33.907,00
<i>Ukupno prihodi</i>	<i>1.716.244,00</i>

RASHODI	
VRSTA RASHODA	IZNOS (KN)
Bruto plaće	337.136,00
Ostali rashodi za zaposlene	12.000,00
Doprinosi na plaće	60.553,00
Službena putovanja, prijevoz i stručno usavršavanje zaposlenika	166.436,00
Naknada suradnicima na projektima	454.705,00

Rashodi za materijal, režije, sitni materijal	42.265,00
Rashodi za usluge	248.207,00
Osvježenje, obroci tijekom skupova i treninga, članarine	39.756,00
Amortizacija	13.882,00
Financijski i ostali nespomenuti rashodi	36.861,00
<i>Ukupno rashodi</i>	1.411.801,00
Višak prihoda za prijenos u 2010.	304.443,00

Sudionici ODRAZ-ovih programa i projekata, korisnici i suradnici

CIVILNI SEKTOR

CERANEO	Gorička alternativna scena	Susret	
Deša, Dubrovnik	Koordinacija udruga za djecu	TINTL – Ured za međunarodnu suradnju	Udruga za otočki razvoj 'Brač'
Ekoturistiko	MEDIKUS	Udruga Gorica	Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom
Ecovast	LAG Četiri rijeke	Udruga IDEM	Udruga Ženska pomoć sada
Institut za razvoj obrazovanja (IRO)	LAG Gorski kotar	Udruga MI, Split	Underground HIP HOP VG
Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR	LAG LAURA	Udruga roditelja i mladih Podbrežnice	VGWireless
Hrvatska škola Outward Bound	LAG PRIZAG	Udruga SPOT	Vigea
H.Š.O.B. Interkultura	LAG Vallis Colapis		ZvoniMir, Knin
	Suncokret		

JAVNI SEKTOR

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Brodsko-posavska županija

Grad Zagreb, Ured za obrazovanje, kulturu i šport

Grad Zagreb, Ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

Grad Daruvar

Grad Novi Marof

Općina Breznica

Općina Breznički Hum

Općina Budinščina

Općina Gornja Rijeka

Općina Hrašćina

Općina Kalnik

Općina Konjšćina

Općina Ljubešćica

Općina Promina

Općina Sveti Petar Orehovec

Općina Visoko

Općina Pisarovina

Tijela državne uprave

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

Ustanove / Institucije

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica

Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica

Centar za socijalnu skrb Velika Gorica

Dječji vrtić Ciciban

Dječji vrtić Velika Gorica

IMO-Institut za međunarodne odnose

Centar za kulturu Trešnjevka

Centar mladih „Ribnjak“

Maja – centar za poboljšanje pokretljivosti djece i odraslih

Muzej Turopolja

OŠ Eugena Kumičića

OŠ Velika Mlaka

Srednja strukovna škola Velika Gorica

Poljoprivredni fakultet Osijek

Regionalne razvojne agencije

AZRA - Agencija za razvoj Varaždinske županije- d.o.o.

ZARA - Zagorska razvojna agencija d.o.o.

RRA Slavonije i Baranje

POSLOVNI SEKTOR

BIT Croatia

HNB

Mjesto pod suncem savjetovanja d.o.o.

PINS – Poduzetnički inkubator, Skrad

Poduzetnička zona Pisarovina d.o.o.

TAGORAS d.o.o.

OSTALO

Studenti

Sveučilište u Dubrovniku:
Turizam i financijski menadžment,
Menadžment u turističkoj destinaciji,
Turizam i marketing, Ekonomija,
Menadžment u pomorstvu,

Američka visoka škola za menadžment
i tehnologiju, Dubrovnik;

Sveučilište u Splitu, Fakultet za
turizam i vanjsku trgovinu,
Dubrovnik;

Sveučilište u Zagrebu: Filozofski fakultet u
Zagrebu, Etnologija i kulturna antropologija
te Poslovna ekonomija

Mediji

Vjesnik

Hrvatski radio, 2. program,
Emisija 'Z kao Zemlja'

Hrvatski radio, 2. program,
Emisija 'Šuškalica'

Hrvatski radio,
Emisija 'Katapultura'

Zagreb.hr

Hrvatska televizija, Dobro jutro Hrvatska

Sudionici skupa PREPARE

Albanija

Općina Bulgarec

Općina Kallmet

Općina Milot

Udruga Dorez

Institut za demokraciju i medijaciju

Žene Lina za održivi razvoj

Sudionici skupa PREPARE**Bosna i Hercegovina**

Agencija za suradnju,
edukaciju i razvoj

Ministarstvo vanjske trgovine
i ekonomskih odnosa

LAG Dobojske regije

LAG Una-Sana regije

PEP International Sarajevo

REDAH- Regionalna agencija za
ekonomski razvoj

CRRP-Centar za ruralni
razvoj i poljoprivredu

UNDP, BiH

Češka republika

CCO

PRO-BIO

Estonija

Estonski seoski pokret

Partnerstvo Riverland

Finska

PREPARE/SYTY

Hrvatska

Krapinsko-zagorska županija

Ecovast

ZARA – Zagorska razvojna agencija

LAG Vallis Colapis

Općina promina

ZvoniMir, Knin

Ministarstvo poljoprivrede,
ribarstva i ruralnog razvoja

Mađarska

Karpatska zaklada

Mađarski ruralni parlament

Nacionalni institut za ruralni razvoj

Zaklada Ruralna radionica, članica
Mađarskog ruralnog parlamenta

Student, član Mađarskog ruralnog parlamenta

Latvija

Udruga Kandava partnerstvo

Latvijska udruga lokalnih i regionalnih vlasti

Latvijska ruralna mreža

Latvijski ruralni forum

Ruralno partnerstvo Selija

Litva

Litvanska poljoprivredna komora

Litvanska unija ruralnih zajednica

LAG Taurage

Makedonija

Centar za razvoj jugoistočne regije

Centar za promociju održive poljoprivrede
i ruralnog razvoja CeProSARD

Centar za održivi razvoj ALKA

Fagricom – udruga za poljoprivredni
marketing i ruralni razvoj

Makedonski program podrške
poljoprivrednom savjetovanju

Općina Brvenica

Poljska

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Silesijska unija općina i distrikta

PREPARE

Rumunjska

Zaklada Civitas

Srbija

Centar za ruralni razvoj Aleksandrovac

Edukacijski centar

Regionalni centar za ruralni razvoj Novi
Kneževac

Slovačka

Udruga VIPA

Slovenija

Poljoprivredni institut Slovenije

CIZA, Zavod za razvoj sela

Društvo za razvoj slovenskog sela

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i hrane

Slovenska mreža za ruralni razvoj

Zavod EKO metar

Švedska

All Sweden shall live, članica PREPARE

Europska komisija

DG AGRI, Europska komisija

Europski parlament